

B&W Adviesnota

Onderwerp	Middelen septembercirculaire 2025 sociaal domein
Zaaknummer	Z25002518
B&W datum	11 november 2025
Naam steller	Medewerker team Maatschappelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Wim de Schryver

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Wim de Schryver en Martin Leenders op 27 oktober 2025

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Commissie Leven en Raad.

Advies

1. De middelen 2026 – 2030 sociaal domein via de 1ste bestuursrapportage 2026 te verwerken voor het sociaal domein;
2. De overige middelen ten gunste of ten laste van de algemene middelen te brengen conform het voorstel.

Inleiding

Bij de behandeling van de septembercirculaire in uw college van 21 oktober 2025 heeft u kennis kunnen nemen van de gevolgen van de circulaire voor de gemeente Venray. Een aantal mutaties heeft betrekking op het sociaal domein en gebruikelijk is om een nadere onderbouwing op te stellen alvorens de middelen over te hevelen naar het desbetreffende programma. Deze nota geeft hiertoe een onderbouwing en is afgestemd met het team Financiën, Planning & Control.

Beoogd resultaat

De via de septembercirculaire 2025 beschikbaar gestelde middelen voor het sociaal domein over te hevelen voor inzet in het sociaal domein.

Argumenten

1.1 De middelen Participatie zijn nodig om de werking van loonkostensubsidie bij beschut werk te verbeteren.

In de periode 2025-2027 wordt in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Voor werknemers met een indicatie beschut werk zal een forfaitaire LKS (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) worden ingevoerd. Deze maatregel vergt een wetswijziging die naar verwachting in 2028 in werking zal treden. Tot het moment dat de wetswijziging is gerealiseerd worden de extra middelen toegevoegd aan de Rijksbijdrage Beschut Werk. We zetten steeds meer in op beschut werk bij reguliere werkgevers en daar vergoeden we ook loonkostensubsidie. De forfaitaire vergoeding ligt hoger dan de nu gemiddelde toekenningen. Met andere woorden de kosten zullen stijgen als gevolg van de

forfaitaire loonkostensubsidie. Gezien deze ontwikkeling is het voorstel dan ook om deze middelen voor 2026 en 2027 in te zetten voor het sociaal domein.

1.2 De middelen suïcidepreventie zijn noodzakelijk voor uitvoering van een wettelijke taak.

Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidepreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen worden verdeeld via het cluster Sociale basisvoorzieningen. Dit betreft een nieuwe wettelijke taak en de middelen zijn noodzakelijk om deze taak uit te voeren. Een regionaal collegevoorstel is in voorbereiding voor inzet van de middelen. Naar verwachting volgt het voorstel eind dit jaar.

1.3 De middelen voor informatiepunt digitale overheid zijn noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan het vastgestelde meerjarenbeleidsplan bibliotheekwerk.

De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 15,4 miljoen beschikbaar. Met deze decentralisatie-uitkering kunnen gemeenten, vanuit hun regierol, lokaal bepalen waar en welke vorm van ondersteuning het meest passend is. De verdeling van de middelen over gemeenten is gebaseerd op het aantal inwoners en het aantal lager opgeleiden in gemeenten. Op 23 september 2025 is het meerjarig bibliotheekbeleidsplan door de raad vastgesteld. Uitvoering van het IDO maakt hier onderdeel van uit. Het plan is gebaseerd op de gemeentelijke subsidie inclusief de aanvullende financiering waaronder de SPUK IDO. Om uitvoering te kunnen geven aan het beleidsplan is het noodzakelijk om de middelen, die dus nu via een decentralisatie-uitkering lopen, in te kunnen zetten voor het IDO.

2.1 Met de overige middelen is al rekening mee gehouden of zijn niet noodzakelijk.

Voor wat betreft de aanvullende middelen jeugd is al rekening gehouden bij de opstelling van de kadernota 2026. De middelen voor gastouderopvang en rijksvaccinatieprogramma lopen straks via de GGD-begroting in het kader van reëel begroten. De middelen Participatiewet in balans worden dit jaar niet meer ingezet en voor de komende jaren wordt bekeken of dit binnen de bestaande middelen kan worden opgevangen. Voor een deel zijn de gevolgen van de Participatiewet in balans nog onvoldoende bekend.

Kanttekeningen of risico's

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiële gevolgen

Voor de financiële gevolgen wordt verwezen naar onderstaande tabel die onderdeel uitmaakt van de raadsinformatiebrief septembercirculaire 2025:

x € 1

Sociaal domein septembercirculaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Ten gunste van het begrotingsresultaat of benodigd (claim)
Jeugd							
Loon- en prijsstijteling middelen op de APjeugdhulp	0	63.417	64.382	65.711	66.493	68.191	
Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	1.942.658						
Toezicht gasoudoeropvang	0	4.068	5.906	6.048	5.180	5.123	
Totaal jeugd	1.942.658	67.483	60.288	61.759	61.673	63.314	
Af: reeds verwerkt in de begroting 2025	-1.673.345						
Restant Jeugd ten gunste van het begrotingsresultaat	69.313	67.483	60.288	61.759	61.673	63.314	Begroel. res.
WMO							
Indexatie Wmo demografie						219.497	Begroel. res.
Wet integrale suïcidopreventie	0	22.345	23.138	23.905	24.724	25.700	Claim
Totaal WMO	0	22.345	23.138	23.905	24.724	245.197	
Participatiewet							
Re-integratie (IU) (Beschut werk)	110.228	118.097	125.985	+1	1	-1	Jaar 2025; begroel. res. Jaar 2026 en verder: claim
Sociale infrastructuur	0	-2.627	-2.827	-3.027	-3.227	-3.445	Claim
Implementatie Participatiewet in balans	82.369	35.764	6.737	2.503	2.568	2.655	Begroel. res.
Totaal participatie	192.597	151.234	131.875	-525	-659	-791	
Gezondheid							
Rijksvaccinatieprogramma	5.344	0	0	0	0	1.232	Begroel. res.
Totaal gezondheid	5.344	0	0	0	0	1.232	
Cultuur							
Overheidsbrede Dienstverlening	0	39.330	39.330	39.330	39.330	39.330	Claim
Totaal cultuur	0	39.330	39.330	39.330	39.330	39.330	
Totaal sociaal domein septembercirculaire 2025	267.254	280.392	254.631	124.469	125.068	348.282	
Totaal ten gunste van het begrotingsresultaat	267.254	103.247	69.025	64.262	64.241	286.698	
Totaal te reserveren voor het sociaal domein (claim)	0	177.145	185.606	60.207	60.827	61.584	
	267.254	280.392	254.631	124.469	125.068	348.282	

Vervolgtraject besluitvorming

N.v.t.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Naslagwerk

Raadsinformatiebrief septembercirculaire 2025.

Raadhuisstraat 1
Postbus 500, 5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
Telefax (0478) 52 32 22
E-mail gemeente@venray.nl
Internet www.venray.nl
KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)
IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)
BIC BNGHNL2G

Gemeenteraad Venray

Datum	21 oktober 2025	Behandeld door	Bedrijfsvoering
Ons kenmerk		Datum uw brief	
Pagina	1 van 1	Uw kenmerk	
Onderwerp	Raadsinformatiebrief septembercirculaire 2025 gemeentefonds		

Geachte leden van de raad,

Tijdens de raadsvergadering van 4 november 2025 behandelt u de programmabegroting 2026.

Met deze brief informeren wij u over de voorgestelde allocatie van de middelen uit de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds.

De septembercirculaire is gebaseerd op de Miljoenennota 2026 van het Rijk.

Ten opzichte van de meicirculaire 2025 zijn de financiële effecten als volgt:

x € 1.000					
Septembercirculaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029
Financiële resultaten septembercirculaire 2025 voor begroting	277	148	51	-97	-347

+ = voordeel ten gunste van het begrotingsresultaat

De jaren 2025 tot en met 2027 laten per saldo voordelige resultaten zien. Vanaf 2028 slaan deze om in nadelen.

Deze verslechtering hangt vooral samen met de negatief bijgestelde CPB-ramingen voor het bruto binnenlands product (bbp) en de prijsontwikkeling/inflatie, die doorwerken in de omvang van het gemeentefonds.

Het voorstel over de allocatie van middelen vanuit de septembercirculaire wordt verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2025. Meer details over de septembercirculaire 2025 kunt u vinden in de bijlage van deze raadsinformatiebrief.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,
De burgemeester

M.C. Uitdehaag

Secretaris

E.G.J. Voorn

Bijlage: inhoudelijke toelichtingen op de financiële resultaten septembercircularre 2025 gemeentefonds

Nadere inhoudelijke toelichtingen op de financiële resultaten van de septembercircularre 2025.

Algemeen

De septembercircularre 2025 geeft een geactualiseerd beeld van het gemeentefonds gebaseerd op de Miljoenennota 2026 van het rijk.

De circularre is vooral een document met financiële details. Voor de meerjarige berekeningen zijn schattingen en verwachtingen gebruikt, zowel op landelijk als lokaal niveau. Deze cijfers kunnen in de loop van de tijd veranderen. Het duurt twee jaar na het betreffende jaar voordat de definitieve uitkering aan gemeenten vaststaat. Tot die tijd kunnen er aanzienlijke aanpassingen plaatsvinden.

Financiële resultaten septembercircularre 2025 gemeentefonds

In het overzicht hieronder kunt u zien hoe de financiële veranderingen zich verhouden tot de eerdere informatie die we hadden in de meicircularre van 2025. Gedetailleerde uitleg over de belangrijkste financiële gevolgen is te vinden onder het overzicht.

x € 1.000

Septembercircularre 2025	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering							
Groei gemeentefonds (accres): volume en loon-/prijsdeel				-233	-312	-381	-460
Bij: vrijval reservering LPO septembercircularre 2024				233	234	229	230
Plafond btw-compensatiefonds			1.091				
Af: reeds in begroting 2025 opgenomen			-832				
Overige	3	-208	-98	28	46	-20	-181
Algemene uitkering (A)	3	-208	160	28	-32	-173	-411
Toekenningen/uitnamen rijk:							
Beleidsvelden exclusief sociaal domein			303	1.432	14	11	
Beleidsveld sociaal domein			267	280	255	124	125
Totaal integratie- en decentralisatie uitkeringen (B)	0	0	570	1.712	269	135	125
Gevolgen septembercircularre 2025 bruto (C=A+B)	3	-208	730	1.740	236	-37	-286
Claims / toekenningen beleidsvelden (excl. Sociaal domein)			248	1.416			
Claims sociaal domein				177	186	60	61
Totaal claims / te bestemmen voor beleidsvelden (D)	0	0	248	1.593	186	60	61
Financiële resultaten septembercircularre 2025 (F=C-D)	3	-208	482	148	51	-97	-347
De jaren 2023 en 2024 zijn afgesloten. De resultaten komen ten laste van het begrotingsjaar 2025	-3	208	-205				
Financiële resultaten septembercircularre 2025 voor begroting	0	0	277	148	51	-97	-347

+ = voordeel ten gunste van het begrotingsresultaat

• Algemene uitkering: accres volume en loon-/prijsontwikkeling (LPO)

De jaarlijkse toe- of afname van de algemene uitkering, voortvloeiend uit de van toepassing zijnde normeringsmethode, wordt het accres genoemd. Sinds de meicircularre 2024 is de accres-systematiek vanaf het jaar 2024 gebaseerd op basis van de ontwikkeling in het bruto binnenlands product (bbp). De accresraming is gesplitst in een volume- en prijsdeel.

Het volumedeel is het deel waar gemeenten de groei en andere kostenstijgingen van moeten opvangen. Deze volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars (historisch) gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp.

Daarbovenop wordt het accres verhoogd met verwachtingen van de loon- en prijsstijgingen van het bbp. In de jaarlijkse meicircularre wordt de tranche van het lopende jaar definitief op basis van de

CPB-raming in het Centraal Economisch Plan (CEP). Het loon- en prijsdeel voor het jaar 2025 is dus definitief sinds de meicirculaire 2025.

In de Miljoenennota is het accres 2026 en verder geactualiseerd op basis van de geactualiseerde ramingen uit de Macro Economische Verkenningen (MEV) 2026 van het CPB.

Het volumedeel en het loon- en prijsdeel zijn vanaf 2026 naar beneden bijgesteld.

In de septembercirculaire 2024 was sprake van positieve bijstellingen voor het meerjarige loon- en prijsdeel. Door Venray zijn deze gereserveerd om toekomstige verlagingen te kunnen opvangen. Deze reservering wordt nu gedeeltelijk ingezet om de nadelen loon- prijsdeel op te vangen.

Na de inzet om het nadeel LPO septembercirculaire 2025 op te vangen resteert van de reservering LPO:

x € 1.000				
Rerservering LPO	2026	2027	2028	2029
Reservering LPO septembercirculaire 2024	512	591	554	467
Af: inzet reservering nadeel septembercirculaire 2025	-233	-234	-229	-230
Restant LPO reserveringen na sept. circ. 2025	279	357	325	237

• **Plafond btw-compensatiefonds (BCF)**

Gemeenten dienen hun BTW kosten voor overheidsdiensten in bij het BTW Compensatiefonds (BCF). Om te voorkomen dat dit een open einde-regeling wordt, heeft de overheid een maximale limiet (plafond) ingesteld. Als alle gemeenten samen onder deze limiet blijven, wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd (extra budget). Als de limiet wordt overschreden, wordt het verschil juist afgetrokken van het gemeentefonds.

Het btw-compensatiefonds is in het verleden opgezet door een bedrag uit de gemeentefonds-uitkering van gemeenten en provincies te nemen. Elk jaar wordt bij de septembercirculaire een vooruitbetaling gedaan voor de verwachte ruimte van dat kalenderjaar. De uiteindelijke afrekening vindt plaats in de meicirculaire van het volgende jaar.

Vanwege verwacht lagere uitgaven door gemeenten dan het beschikbare plafond, is het voorschot voor het jaar 2025 voor Venray in deze septembercirculaire ongeveer € 1.1 miljoen. Zoals eerder vermeld, wordt de definitieve afrekening voor 2025 gedaan in de meicirculaire van 2026.

In de begroting heeft Venray voor het jaar 2025 al € 0.83 miljoen opgenomen als extra ruimte onder het plafond van het btw-compensatiefonds. Dit betekent dat Venray in 2025 vooralsnog per saldo een voordeel heeft van € 0.26 miljoen.

Het risico bestaat dat de eindafrekening 2025 in de meicirculaire 2026 lager is dan het voorschot dat nu is verstrekt via deze septembercirculaire 2025.

• **Overige**

Onder deze rubriek worden onder andere veranderingen in de basisgegevens opgenomen. De verwachte toekomstige uitkering uit het gemeentefonds wordt namelijk ook beïnvloed door ongeveer zestig verschillende basisgegevens/maatstaven. Deze basisgegevens omvatten zaken zoals het aantal inwoners, leerlingen, bevolkingsdichtheid, oppervlakte enzovoort. De aantallen in deze basisgegevens worden vermenigvuldigd met de bijbehorende eenheidsprijzen. Totdat deze aantallen definitief door het rijk worden vastgesteld kan er sprake zijn van behoorlijk grote fluctuaties.

• **Integratie-/decentralisatie uitkeringen en overige**

De toekenningen en uitnamen in het gemeentefonds (zie de tabel hieronder) worden intern gedeeld en besproken met de verantwoordelijke beleidsgebieden.

De toekenningen worden aan het beleidsveld ter beschikking gesteld als er voldoende onderbouwende informatie beschikbaar is op basis van bijvoorbeeld een onderbouwende B&W nota. Als er nog geen onderbouwende B&W nota aanwezig is dan dient deze opgesteld te worden, alvorens de middelen ter beschikking van het betreffende beleidsgebied komen. De middelen worden dan

voorlopig geoormerkt/gereserveerd maar nog niet toegekend in afwachting van de onderbouwende B&W nota.

Als de middelen niet benodigd / niet onderbouwd zijn dan komen de middelen ten gunste van het begrotingsresultaat.

Bij uitnamen wordt met de beleidsvelden nagegaan of de uitnamen ten laste van de hiermee samenhangende bestaande budgetten gebracht kunnen worden.

x € 1.000

Toekenningen septembercirculaire 2025 (exclusief sociaal domein)	2025	2026	2027	2028	2029
Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	148				
Aanpak overlast asielzoekers	100				
Spreadingswet	42				
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		1.416			
Overige	14	16	14	11	
	303	1.432	14	11	0

+ = voordeel

Vervroegde Tweede kamer verkiezingen

De extra vergoeding die het Rijk ter beschikking stelt voor de niet geplande Tweede Kamer Verkiezingen op 29 oktober 2025 is € 147.741. Deze middelen zijn benodigd voor de voorbereiding/opbouw, huisvesting, facilitair, opleidingen, drukwerk, inhuur administratieve kracht et cetera. Het bedrag is toegekend volgens een raming van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De vergoeding is volledig nodig ter dekking van de hiervoor vermelde kostenposten. Het uiteindelijke bedrag kan nog afwijken, bijvoorbeeld door indexering en mogelijke veranderingen in het aantal stemgerechtigden.

De kosten voor deze extra verkiezing worden eerst uit eigen middelen (vooruit)betaald en zijn niet in de begroting opgenomen. Wat we zien is dat het toegekende bedrag vergelijkbaar is met de kosten die bij de Tweede Kamer Verkiezing in 2023 zijn gemaakt. Het voorstel is de middelen € 147.741 toe te kennen.

Aanpak overlast asielzoekers

De inzet van het boa-team Flying Squad is in de afgelopen jaren volledig gefinancierd vanuit de toegekende specifieke uitkering aanpak overlastgevende asielzoekers (SPUK). Op 27 maart jl. heeft het Ministerie van Asiel en Migratie via een brief bekend gemaakt dat er voor 2025 een decentrale uitkering aanpak overlastgevende asielzoekers beschikbaar is. Hierop heeft Venray samen met de gemeenten Nijmegen en Land van Cuijk een aanvraag ingediend. Op 9 juli 2025 is vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid een bericht ontvangen dat de drie gemeenten elk € 100.000,- toegekend krijgen. Na ontvangst van het bedrag wordt dit overgemaakt naar de gemeente Land van Cuijk als formeel opdrachtgever en penvoerder voor het Flying Squad. Het voorstel is de middelen toe te kennen.

Spreadingswet

Vanuit de Spreadingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Venray ontvangt hiervoor € 41.591 via het gemeentefonds. Deze middelen komen ten gunste van het begrotingsresultaat 2025.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

Van 2023 t/m 2025 heeft de gemeente uitvoeringsmiddelen ontvangen van het Rijk voor het uitvoeren van taken gericht op het Energie- en klimaatbeleid (tijdelijke regeling CDOKE). Het doel van deze meerjarige regeling is om de capaciteit (bemensing) te vergroten en voor langere tijd in dienst te nemen. Uit CDOKE wordt personeel betaald die we in dienst hebben buiten de vaste formatie (salarislasten), inhuur (personeel derden), bijdrage RES NML en adviesbureaus voor uiteenlopende onderzoeken/adviezen m.b.t. energietransitie.

De huidige CDOKE regeling (2023 t/m 2025) is een SPUK waar we in de SISA verantwoording over moeten afleggen. Als we het geld niet besteden aan de in de SPUK opgenomen doelen moeten we dit terugbetalen aan RVO.

De insteek van het Rijk was vanaf het begin om deze tijdelijke regeling om te zetten in structurele uitvoeringsmiddelen. Lang bleef onduidelijk hoe dit eruit kwam te zien.

Op 16 juli 2025 heeft het Ministerie van KGG een algemene brief verstuurd met daarin de aankondiging dat er voor 2026 t/m 2030 weer middelen beschikbaar komen als vervolg op SPUK CDOKE. En daarin ook de aankondiging dat er onderzoek volgt naar de financieringsbehoefte voor de jaren daarna, aangezien de gemeenten vanaf 2030 volop in de uitvoering zitten en daar middelen voor nodig zijn (uitvoeringsmiddelen én investeringskosten, bijv voor een warmtenet).

Recent werd in de septembercirculaire bekend wat dit concreet voor Venray betekent. Voor het jaar 2026 vervangt de decentralisatie-uitkering CDOKE de SPUK CDOKE. Venray ontvangt in 2026 €1.415.593 om uitvoering te kunnen geven aan de taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. De middelen komen ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 wordt een Bijzondere Fonds Uitkering (BFU) waaraan monitoringsverplichtingen voor de gemeente hangen. Het Rijk moet immers verantwoorden waar Nederland staat met de klimaatdoelen. Vanuit het Rijk en de VNG wordt benadrukt dat zij geen zware monitoringsverplichtingen aan de middelen verbinden in de verwachting dat gemeenten de verantwoordelijkheid zien en nemen om uitvoering te geven aan de taken en daarmee bij te dragen aan de rijksdoelen op het gebied van Energie en klimaat. Mocht duidelijk worden dat er te weinig aan deze doelen wordt gewerkt, dan zal heroverweging van deze financiering plaatsvinden.

We gaan in Venray in beeld brengen welke middelen er nodig zijn om uitvoering te geven aan de taken voor Energie- en klimaatbeleid. Hiervoor kijken we naar het Uitvoeringsprogramma Energie wat nu wordt opgesteld en de ontwikkeling van het Warmteprogramma (wettelijke taak). Het UP Energie met financiële paragraaf wordt binnenkort voorgelegd aan het college van B&W. Het voorstel is om tot die tijd de middelen van de DU CDOKE voor 2026 te oormerken/reserveren voor de uitvoering van taken op het gebied van Energie- en klimaatbeleid.

Sociaal domein: Integratie- en decentralisatie uitkeringen

Hier volgt een opsomming van de gevolgen van de septembercirculaire 2025 voor het sociaal domein. Over de diverse consequenties wordt door het sociaal domein nog een onderbouwende B&W nota opgesteld. In afwachting van de besluitvorming over deze nota worden onderstaande landelijke toekenningen voor het sociaal domein geoormerkt/gereserveerd (zie claims), maar nog niet ter beschikking gesteld aan het sociaal domein. De verlaging / onttrekking aan sociale infrastructuur wordt wel doorgevoerd ten laste van het betreffende budget.

x € 1						
Sociaal domein septembercirculaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029	Ten gunste van het begrotingsresultaat of benodigd (claim)
Jeugd						
Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp	0	63.417	54.382	55.711	56.493	
Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	1.942.658					
Toezicht gastouderopvang	0	4.066	5.906	6.048	5.180	
Totaal jeugd	1.942.658	67.483	60.288	61.759	61.673	
Af: reeds verwerkt in de begroting 2025	-1.873.345					
Restant Jeugd ten gunste van het begrotingsresultaat	69.313	67.483	60.288	61.759	61.673	Begrot. res.
WMO						
Wet integrale suicidepreventie	0	22.345	23.138	23.905	24.724	Claim
Totaal WMO	0	22.345	23.138	23.905	24.724	
Participatiewet						
Re-integratie (IU) (Beschut werk)	110.228	118.097	125.965	-1	1	Jaar 2025: begrot. res.. Jaar 2026 en verder: claim
Sociale infrastructuur	0	-2.627	-2.827	-3.027	-3.227	Claim
Implementatie Participatiewet in balans	82.369	35.764	8.737	2.503	2.568	Begrot. res.
Totaal participatie	192.597	151.234	131.875	-525	-659	
Gezondheid						
Rijksvaccinatieprogramma	5.344	0	0	0	0	Begrot. res.
Totaal gezondheid	5.344	0	0	0	0	
Cultuur						
Overheidsbrede Dienstverlening	0	39.330	39.330	39.330	39.330	Claim
Totaal cultuur	0	39.330	39.330	39.330	39.330	
Totaal sociaal domein septembercirculaire 2025	267.254	280.392	254.631	124.469	125.068	
Totaal ten gunste van het begrotingsresultaat	267.254	103.247	69.025	64.262	64.241	
Totaal te reserveren voor het sociaal domein (claim)	0	177.145	185.606	60.207	60.827	
	267.254	280.392	254.631	124.469	125.068	

Jeugd

Hervormingsagenda Jeugd

Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Dit op basis van het uitgebrachte advies van de commissie van Ark. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transitie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. In de kadernota 2026 is hiervoor voor het begrotingsjaar 2025 reeds een geschat bedrag € 1.837.000, - opgenomen. Volgens de berekeningen bij deze septembercirculaire ontvangen we een bedrag van ruim € 1.943.000, -. Het voordeel van afgerond € 70.000 voor het begrotingsjaar 2025 kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Bij Voorjaarsnota 2025 is ten behoeve van de Hervormingsagenda jeugd een reeks middelen overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Zoals in de meicirculaire aangegeven vond toen nog het gesprek plaats over de verdeling van een deel van de middelen en deze zijn daarom toen nog niet verdeeld. Inmiddels is besloten dat deze Hervormingsagenda-middelen worden ingezet via de VWS-begroting (betreft uitvoeringskosten en budget voor centrale investeringen). Deze middelen worden nu weer onttrokken aan het gemeentefonds. Het gaat om € 23 miljoen in 2026, € 24 miljoen in 2027 en jaarlijks € 22 miljoen vanaf 2028.

Loon- en prijsbijstellingen AP Jeugdhulp

Dit betreft op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor loon- en prijsbijstelling die samenhangen met de voor Jeugdzorg gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord Rutte IV. De middelen voor de jaren 2024 en 2025 zijn reeds in de meicirculaire 2023 aan de algemene uitkering toegevoegd. Nu worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering. Het gaat om € 23,5 miljoen in 2026, € 19,2 miljoen in 2027 en 2028 en € 19 miljoen vanaf 2029.

Omdat we reëel begroten kunnen deze middelen vrijvallen naar de algemene middelen.

'Weeffout' Jeugdzorg

Bij de decentralisatie van de jeugdzorg is de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg overgegaan van de provincies naar de gemeenten. In het bestuursakkoord 2011-2015 is vastgelegd dat er € 90 miljoen van het provinciefonds werd overgeheveld naar het gemeentefonds. De uitname was gebaseerd op het aantal jongeren op dat moment. Bij de berekening van de bedragen is geen rekening gehouden met het feit dat de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zelf al verantwoordelijk waren voor de jeugdzorg. Hierdoor is er destijds € 10 miljoen structureel te veel overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. Deze 'weeffout' zal bij de eerstvolgende budgettaire gelegenheid meerjarig worden hersteld. In ieder geval wordt bij Najaarsnota de boeking voor het jaar 2025 verwerkt. Uiterlijk bij Voorjaarsnota 2026 zal de boeking voor het jaar 2026 en verder worden gedaan.

Naar verwachting gaat dit een nadeel in de najaarsnota ongeveer € 25.000, - bedragen.

Gastouderopvang

Als gevolg van een wetwijziging dient de kwaliteit van gastouderopvang beter gewaarborgd te worden door nieuwe kwaliteitseisen. Die gaan gelden vanaf 1 juli 2026 (naast enkele kleinere wijzigingen die ingaan per 1 januari 2026). De wetwijziging leidt tot meerkosten voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. Deze middelen worden nu toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en kunnen worden aangewend voor het aanpassen van het toezicht en handhaving in voorbereiding op de nieuwe kwaliteitseisen, bijvoorbeeld voor training/scholing van inspecteurs. Ook kunnen de middelen worden ingezet voor structurele uitbreiding van de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau. Het gaat om € 1,4 miljoen in 2026, € 2,2 miljoen in 2027 en 2028 en daarna aflopend naar € 1,8 miljoen in 2029 en structureel € 1,7 miljoen vanaf 2030. De reeks kent een incidentele component die is bedoeld voor de uitbreiding van de duur van het eerste inspectiebezoek na invoering van de nieuwe kwaliteitseisen. Financiering loopt via de begroting van de veiligheidsregio (GGD). Aanvullende inzet zal dan ook via deze begroting worden meegenomen. De middelen kunnen nu vrijvallen.

Kinderopvang pleegouders

Bij Voorjaarsnota 2025 is ten behoeve van de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen een reeks middelen overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Deze middelen zijn toen nog niet verdeeld. Inmiddels is besloten deze middelen niet via het gemeentefonds voor dit doel in te zetten, maar via de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Deze middelen worden daarom nu weer onttrokken aan het gemeentefonds.

Wmo

Wet integrale suïcidepreventie

Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen worden verdeeld via het cluster Sociale basisvoorzieningen. Dit betreft een nieuwe wettelijke taak en de middelen zijn noodzakelijk om deze taak uit te voeren.

Een collegevoorstel is in voorbereiding voor inzet van de middelen.

Participatiewet

De integratie-uitkering Rijksbijdrage Beschut Werk.

In de periode 2025-2027 wordt in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Voor werknemers met een indicatie beschut werk zal een forfaitaire LKS (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) worden ingevoerd. Deze maatregel vergt een wetwijziging die naar verwachting in 2028 in werking zal

treden. Tot het moment dat de wetswijziging is gerealiseerd worden de extra middelen toegevoegd aan de Rijksbijdrage Beschut Werk. We zetten steeds meer in op beschut werk bij reguliere werkgevers en daar vergoeden we ook loonkostensubsidie. De forfaitaire vergoeding ligt hoger dan de nu gemiddelde toekenningen. We zien de kosten voor beschut werk stijgen. Als gevolg van de forfaitaire LKS zullen deze kosten alleen maar meer toenemen. Gezien deze ontwikkelingen is het voorstel om deze middelen voor 2026 en 2027 volledig te oormerken/reserveren. De middelen voor 2025 kunnen vrijvallen.

Impulsbudget sociale infrastructuur

Dit budget wordt door de gemeente Peel en Maas ontvangen voor het samenwerkingsverband NLW en doorgesluisd naar de betreffende gemeenten. Door de toekenning van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) wijzigt de omvang van de decentralisatie-uitkering 'Impulsbudget sociale infrastructuur'. Ook is de verdeling vanaf 2026 bijgewerkt op basis van veranderingen in samenwerkingsverbanden en de nieuwste gegevens voor de verdeelmaatstaf. Deze decentralisatie-uitkering loopt van 2025 tot en met 2034 (zie ook paragraaf 3.2.3 van de meicirculaire 2025). In 2025 gaat het om € 1,7 miljoen en vanaf 2026 tot en met 2034 om € 1,5 miljoen.

Implementatie Participatiewet in balans

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt er € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Er wordt € 55,5 miljoen beschikbaar gesteld in de periode 2025-2030 ten behoeve van de implementatie van deze wet. Deze € 55,5 miljoen is inclusief een bijdrage voor de regeling Verrekenen. De bijdrage voor de regeling Verrekenen start in 2026 met € 500.000. Vanaf 2027 gaat het om een structurele bijdrage van € 1 miljoen per jaar. Er wordt € 600.000 beschikbaar gesteld in 2025 en € 1 miljoen in 2026 en 2027 ten behoeve van het verstrekken van de premie arbeidsinschakeling voor jongeren. In 2025 zal er geen aanvullende inzet meer plaatsvinden op dit dossier. Voor wat betreft de middelen voor 2026 en 2027 gaan we er nu vooralsnog vanuit dat we dit binnen de bestaande middelen kunnen opvangen. Daarnaast is er nog onvoldoende duidelijkheid over de verder uitwerking Participatiewet in balans. Deze middelen kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Gezondheid

Rijksvaccinatieprogramma

Per 1 januari 2025 worden er op advies van de Gezondheidsraad verschillende wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Dit betekent dat sommige vaccinaties op een andere leeftijd aangeboden worden en dat er voor bepaalde leeftijdscohorten inhaalcampagnes nodig zijn. Deze veranderingen in het RVP schema hebben daarmee ook gevolgen voor de taken van gemeenten vanwege hun verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering van het RVP. De budgettaire impact van de wijzigingen in het vaccinatieschema van het RVP verschilt in de periode 2025 t/m 2029 per jaar. De kosten voor gemeenten stijgen in de gehele periode 2025 tot en met 2029 in totaal met € 2,3 miljoen. Dit bedrag wordt voor de hele periode in één keer in 2025 aan de algemene uitkering toegevoegd. Vanaf 2030 gaat het jaarlijks om € 300.000. De middelen worden verdeeld via het cluster Sociale basisvoorzieningen. Financiering loopt via de begroting van de veiligheidsregio (GGD). Aanvullende inzet zal dan ook via deze begroting worden meegenomen. De middelen kunnen vrijvallen.

Cultuur

Informatiepunt digitale overheid

De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 15,4 miljoen beschikbaar. Met deze decentralisatie-uitkering kunnen gemeenten, vanuit hun regierol, lokaal bepalen waar en welke vorm van ondersteuning het meest passend is. De verdeling van de middelen over gemeenten is gebaseerd op het aantal inwoners en het aantal lager opgeleiden in gemeenten. BiblioNu voert voor de gemeente het IDO uit en maakt ook deel uit van het op 23 september 2025 vastgestelde meerjarenbeleidsplan bibliotheekwerk Venray 2026-2029. De middelen zijn noodzakelijk voor uitvoering van het beleidsplan.

